

Příloha k protokolu o SZZ č.

Diplomant: **Marcela Bryndová**

Vysoká škola: **PF JU České Budějovice**

Katedra: **společenských věd**

Aprobace: **ŠJ - OV**

Datum odevzdání posudku **18. 5. 2008**

Vedoucí diplomové práce :
PhDr. Helena Pavličíková, CSc.

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

.....
(téma)

Vitalismus v díle Františka Mareše

Diplomová práce Marcely Bryndové vychází z faktu, že na konci 19. století nepracoval František Mareš jen v oblasti experimentální fyziologie, v oboru, který mu přinesl vědecké uznání i v zahraničí, ale zabýval se otázkami podstaty života a hranic přírodovědného poznání. Tohoto momentu využívá autorka k analýze vývoje Marešových filosofických názorů na podstatu fungování živých systémů.

Z úvodních pasáží diplomové práce překvapivě vyplývá, že ač byl František Mareš dvojnásobným rektorem Univerzity Karlovy, ředitelem Fyziologického ústavu a členem řady mezinárodních vědeckých společností, nebyly nikdy komplexně filosofické aspekty jeho rozsáhlého díla zpracovány a zhodnoceny, a to i přes to, že existuje nespočetné množství dílčích studií a monografií. Ani vlastní Marešovy texty biologické a filosofické nejsou v žádné české knihovně systematicky shromážděny. Cesta za Marešovým dílem je vlastně časově náročným hledáním v katalozích a archivech po celé republice.

Autorce se podařilo shromáždit nejdůležitější Marešovy texty, na nichž je možné ukázat jeho vývoj názorů od kritiky zjednodušujícího a redukcionistického biologického mechanicismu k vitalismu, který v Marešově době vyvrcholil v díle lipského biologa a filosofa Hanse Driesche. Mareš své vitalistické názory obhájí mimo jiné v inaugurační přednášce, jíž věnuje diplomantka náležitou pozornost, a také v hutných tezích svého stručného spisu o životní účelnosti, který také neušel autorčině pozornosti. Podrobně pak své názory analyzuje Mareš ve čtvrtém svazku své učebnice Fyziologie.

Marešovy filosofické názory neměly pouze zastánce, a tak je v diplomové práci zařazena kapitola o poměrně rozporuplném hodnocení Mareše v dílech významných českých biologů a filosofů. Dodnes je vitalismus se svým postulátem životní tvůrčí síly většinou biologů odmítán, ale má i své obhájce.

V závěru práce je vhodně zdůrazněno, že vitalismus není Marešovi metafyzickým postulátem, nýbrž z pozorovaných projevů života, jejich účelnosti logicky odvozeným konceptem.

Jediná připomínka k práci se týká možnosti rozsáhlejšího autorčina komentáře k citovaným původním filosofickým textům.

Jazyková a stylistická úroveň práce je velmi dobrá.

Diplomová práce splnila všechny cíle formulované v úvodu, je zpracována pečlivě a přehledně, proto ji doporučuji k obhajobě a hodnotím známkou v ý b o r n ě.

V Českých Budějovicích 18. 5. 2008

PhDr. Helena Pavličíková, CSc.

výborně

Návrh na klasifikaci diplomové práce:

.....
podpis vedoucího - recenzenta diplomové práce